

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ. ਜੇ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1969 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1692

5 ਮਈ 1970 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ (1934)—ਨਿਯਮ 13.9—ਸੂਚੀ 'ਡੀ'—ਦੀ ਤਿਆਰੀ—ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ—ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ—ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੂਚੀ—ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ—ਕੀ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ—ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ—ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ—ਕੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇੰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੋਵੇਂ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਲਿਸਟ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਕ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਠੋਸ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਸਿਰਫ 'ਡੀ' ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਾਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ>ਬੀਐਨ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਲ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ।

(ਪਰਾ 10)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਨੁਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ 'ਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਨਾਮਵਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਕੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ

ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ

I. L. R. Punjab and Haryana (1970)2

ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 10)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਹੋਏ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਡੀ' ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੜ੍ਹਾਅ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੋਏ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 12 ਅਤੇ 13)

ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 5 ਮਈ, 1970 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

■ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ 16 ਜੂਨ, 1969 ਨੂੰ ਅਰੰਭ ਹੋਏ ਫਿਲੌਰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਬਨਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਸੀ.ਡੀ ਦੀਵਾਨ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਸੀ.ਬੀ. ਕੌਸ਼ਿਕ, ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

. ਤੁਲੀ, ਜੇ.—ਇਹ 92 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 62 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ (ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰ. 979, 1562 ਤੋਂ 1569 1613, 1614, 1632, 1641, 1642, 1653 ਤੋਂ 1659, 1669 ਤੋਂ 1671, 1692, 1692, 1717, 470, 1692, 1717, 1692 2, 1746 ਤੋਂ ; 1748, 1758, 1793, 1832 ਤੋਂ 1837, 1890, 1891, 1844, 1917, 1971, 2011, 2012, 2113, 2157, 2183 ਅਤੇ 2829 ਦੇ 28221 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ) ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰ ਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਲੌਰ, ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਰਿਲੀਲ ਹੈ।

(2) . ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 3 ਕੇਸ ਹਨ (1969 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰ. 489, 2755 ਅਤੇ 2822) ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ 'ਉੱਪਰ S. ' •] ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

**Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab,
ana others, (Tuli J.)**

ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਦਾ ਨਿਯਮ 13.10 ਹੈ।

(3) ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 27 ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਨ (ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰ. 1824, 2064, 2459 ਤੋਂ 2461, 2550 ਤੋਂ 2558, 2674 ਤੋਂ 2676, 2802 ਤੋਂ 2808, 2825 ਅਤੇ 2974, 1969 ਦੀਆਂ 2825 ਅਤੇ 2974) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਣਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(4) ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਲੀਲਾਂ ਆਮ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(5) ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ 1969 ਦੇ CW 1692 ਦੇ ਤੱਥ ਹਨ। ਐਚ.ਸੀ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਆਈਜੀ ਪੁਲਿਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 1955 ਵਿੱਚ ਐਫ.ਏ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 18 ਅਗਸਤ, 1956 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਫੁੱਟ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ 1957 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਰੂਟਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੋਰਸ ਆਪਣੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੈਟਨ ਆਫ ਆਨਰ ਅਤੇ ਕਲਾਸ II ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ 20 ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਜਲੰਧਰ ਰੋਜ ਦੁਆਰਾ। ਉਸਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ, ਫਿਲੌਰ ਵਿੱਚ ਲੇਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕੱਪ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਮਾਤ III ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 30. ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅੰਤਰ ਲਈ ਵਧਾਈ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਸੀ*' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ 23 ਜਨਵਰੀ 1963 ਤੋਂ 4 ਅਕਤੂਬਰ 1964 ਤੱਕ ਥਾਣਾ ਸਦਰ, ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਮੋਹਰੀਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਅਤੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਤੋਂ 28 ਮਾਰਚ, 1966 ਤੱਕ ਥਾਣਾ ਕਲਾਨੌਰ ਵਿਖੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। 1964 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਬਾਰਡਰ ਰੋਜ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹੋਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਐਂਟਰੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੋਹਰੀਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਗੁਪਤ ਸੇਵਾ ਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਆਈਪੀਐਸ, ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਬਾਰਡਰ ਰੋਜ਼, ਮਿਤੀ 26 ਫਰਵਰੀ, 1964, "Tf ਸੂਚੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ" ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ 16 ਸ਼ਲਾਘਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। 150, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ 15 ਜੂਨ, 1968 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ 36 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਦੂਰ ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸਨ। ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 15 ਜੂਨ 1968 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਜੂਨੀਅਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ 1 ਮਈ, 1969 ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ 16 ਜੂਨ, 1969 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। . ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਯਸ਼ਨਾਲ ਨੰਬਰ 506 ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ 1965 ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਯਸ਼ ਪਾਲ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਰਡਰ ਰੋਜ਼, ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ, ਜੋ. 15 ਸਤੰਬਰ 1963 ਦੇ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ,
ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਤੁਲੀ ਜੇ.)

Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab,
and others, (Tuli J.)

ਉਸਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਛੁਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ 16 ਜੂਨ 1969 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(9) ਦਾਇਰ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਇਕ ਕਦਮ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਫਿਲੌਰ ਵਿਚ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਹ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1) ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਸਟ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸਲਈ ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜੋ ਸੀ. ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਛੁਕ, ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ,

(1) 1968 ਦਾ CW 2494 20ftDw 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,'

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰਸ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਵੀ ਇਕੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਚਨਚੇਤ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਉੱਚ ਦਰਜਾ, (2)। ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (3)। ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਨੇ ਮੁੱਖ ਨਿਰਣਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਐੱਸ. ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦੇ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੇ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) ਈ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

(2) ILR (1970) 2 Fb & Hry. 28= 1969 ਐਸ.ਐਲ.ਆਰ. 120

(3) 1970 ਐਸਐਲਆਰ 239- .

ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਕ ਕਦਮ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ 'ਡੀ' ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 13.9 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“13.9. (1) ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਡ ਇੰਡੈਕਸ ਫਾਰਮ 13.9(1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ- ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਠੋਸ

Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab, and others, (Tuli J.)

ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

"(2)। ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਉਪ ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉੱਚ ਰੋਕ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਪ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 13.1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੂਲ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.4(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(4) ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਬਾਰੇ ਫਾਰਮ 13.9(3) ਵਿੱਚ ਛਿਮਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ- ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇੰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੋਵੇਂ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਲਿਸਟ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਟਾਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਕ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ ਲਈ ਠੋਸ ਤਰੱਕੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ \ ਉਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਾਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਹ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਲ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਰੋਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ir> ਨਿਯਮ 13.9 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ

ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਕੇ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬਰਬਾਦੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ, ਨੇ 25 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 21146-206/ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਣ ਲਈ

ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਸਾਰੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਭਿਆਸ, ਜੋ ਲਗਭਗ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਸਾਡੇ ਵੈਬੋਵੇਕ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਨਿਯਮ 13.1 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“13.1. (1) ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਾਲ ਫੇੜਫਾੜ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਮਾਂ-ਸਮਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(2) ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੇਠਲੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਧੀਨ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗੁਣ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਣ, ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

**Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab,
ana others, (Tuli J.)**

- (3) ਨਾਮਜ਼ਦ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਛੇ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀਆਂ -
ਏ, ਬੀ, ਸੀ, ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐਫ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
ਸੂਚੀਆਂ A, B, C, ਅਤੇ D ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ 13.6, 13.7, 13.8 ਅਤੇ 13.9 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ
ਹਰੇਕ ਸ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ। ਸੂਚੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.10 (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗੀ। ਸੂਚੀ F ਨੂੰ ਸਬ-ਨਿਯਮ 13.15 (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ।

ਏ, ਬੀ, ਸੀ, ਡੀ ਜਾਂ ਈ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਤਰ ਸੂਚੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਖਰ ਰੋਲ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਸਲ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ”

ਨਿਯਮ 13.1(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਾਲ ਫੇੜਫਾੜ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹਨ। ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ 'ਡੀ' ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ, i ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। '। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ

ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਉੱਚੇ ਰੈਂਕ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਯੋਗ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਉੱਚੇ ਰੈਂਕ ਤੱਕ ਹਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਰੈਂਕ ਤੱਕ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“13.7. ਸੂਚੀ ਬੀ (ਫਾਰਮ 13.7 ਵਿੱਚ) ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: -

- (1) ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਕੈਂਡੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਜੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab,
ana others, (Tuli J.)

(2) ਕਾਂਸਟੇਬਲ (ਚੋਣ ਜਾਂ ਸਮਾਂ-ਸਮਾਨ) ਪੁਲਿਸ ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਡਰਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ. ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵੱਧ ਉਮਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। . ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸੂਚੀ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 30 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੂਲ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜੋ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ।

ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ 1 ਪੁਰਾਣੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਚੀ 'ਏ' ਨਿਯਮ 13.6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਨਿਯਮ 13.5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ! ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 13.8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਦੂਜੀ ਚੋਣ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ

**Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab,
ana others, (Tuli J.)**

ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.5 (2) ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਨੋਟਸ ਜਾਂ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਸ ਸਿਨੂੰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'ਸੀ' ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਯਮ 13.7 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮ 13.9 ਵਿਚ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਸੀ। ਇਸ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਜਾਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ

Head Constable Sardul Singh, v. InSpector-General of Police, Punjab,
and others, (Tuli J.)

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਕੋਲ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਉਹ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜੋ ਹਰੇਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ 'ਡੀ' ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਚ ਰੋਕ ਲਈ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਇਸ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯਮ 13.1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

(13) ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ., ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਦਉੱਠਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਰੇਡਿੰਗ, ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗਰੇਡਿੰਗ, ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਚੋਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੁਣਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਨਿਰਣੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ., ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਡੀ' ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੜਾਅ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਲੇਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰੀਖਣ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ।

(14) ਇਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹਸੀਬੀਨੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 19.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“19.1. ਸਫਲ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਰ ਦੀ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮੁੱਚੇ ਦੇ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਗੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ, ਗਤੀਵਿਧੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ, ਨਿਰੀਖਣ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦਤਾ, ਸੰਜੀਦਗੀ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਧੇ-ਅੱਗੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੰਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ

Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab, and others, (Tuli J.)

ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਰੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਉਪਰਲੇ ਮਾਤਹਿਤ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਜੂਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ, ਸਰਗਰਮੀ, ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਪਾ ਕੇ ਇਕ ਬਿਹਤਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ, ਨਿਰੀਖਣ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦਤਾ, ਸੰਜੀਦਗੀ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੀ-ਅੱਗੋਗੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਅਰਥ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਉਸ ਨੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ। ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਲਿਸਟ 'ਡੀ' ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (1969 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ 1613) ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਖਰਾਬ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਬਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਾ ਪੂਰਣਯੋਗ ਸੱਟ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ. ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਪਣੇ

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਪੜਾਅ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਕੁਸ਼ਲ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੇ ਉਸ ਰੈਂਕ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਛੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ 1 ਮਈ, 1969 ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਨਿਯਮ 13.18 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਇਸ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਨਾ ਭੇਜਣਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਸੀ।

(15) ਵੈਬੋਵ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਕਰੀਜ਼ਨ 2 ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਦੇ ਹਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਨਿਯਮ 13.8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵੇਲੇ, ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਾਜਬ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਤਰੀਕਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰ ਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੂਨ, 1970 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਅੱਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(17) ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਚ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 16 ਸਤੰਬਰ, 1933 ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 4312/ਏ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਗਜ਼ਟ, ਮਿਤੀ 22 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ। ਉਕਤ ਮੀਮੋ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਅਤੇ 5, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ: -

“4. ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਨਵਾਂ ਅੱਪਰ

Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab, and others, (Tuli J.)

ਸਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਲਾਸਾਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅਸੈਂਬਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਨਵੇਂ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1933 ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬੀਤ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- (5) ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਿੱਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਮੀਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮਿਤੀ 16 ਸਤੰਬਰ, 1933 ਨੂੰ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੀਮੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਨੰਬਰ 21146-206/ਬੀ, ਮਿਤੀ 25 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ "ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਕੀਮ ਰੈਗੂਲਰ ਲੇਟਿੰਗ ਤਰੱਕੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਤਰੱਕੀਆਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਆਉਣ, ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਦਮ ਵਿਭਾਗੀ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਸਨ। ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਇਹ ਹੈ

Head Constable Sardul Singh, v. InSpector-General of Police, Punjab,
and others, (Tuli J.)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 25 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 16 ਸਤੰਬਰ 1933 ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ 1861 ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ, 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡ-ਸ਼ਿਪਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, *ਸੰਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ* ਬਨਾਮ *ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (4)*, ਪੂਰਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੇਵਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ ਬਸ਼ਰਤ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬੇਅਸਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਫਿਲੌਰ ਦੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਦੀ ਥਾਂ, ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਲਈ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰੀ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਦੇ ਸਮੇਂ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(18) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੂਨ, 1970 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿੱਦਾਂ ਦੀ ਔਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

(4) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1967 ਐਸਸੀ 1910.

**Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab,
ana others, (Tuli J.)**

ਐਮ ਵੇਰ ਸਿੰਘ , ਸੀਜੇ- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ।
ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ- ਜੇਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

**Head Constable Sardul Singh v. Inspector-General of Police, Punjab,
ana others, (Tuli J.)**

4

18225- ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਸੀ.ਐੱਚ.ਡੀ.